

THEATER DE ROOVERS ONTKURKEN 2003 MET 'BLUE REMEMBERED HILLS'

Gruwel en onschuld in de kindertijd

De nieuwjaarskaters zijn nog niet goed doorgespoeld of De Roovers trakteren met *Blue Remembered Hills* al op een verse voorstelling. Alsof er dit jaar veel moet gebeuren. En misschien is dat ook wel zo, want in het najaar van 2003 zal het Antwerpse theatercollectief precies tien jaar bezig zijn. Concrete plannen voor een jubileumviering zijn er echter nog niet. Sara De Bosschere zou graag dat stuk van Schiller opvoeren waaraan De Roovers hun naam ontlene, terwijl Luc Nuyens droomt van een wekelang parcoursoverzicht. 'Alles kan', besluit hij, 'als het maar goed gedaan wordt.'

ANTWERPEN
Van onze medewerker
Wouter Hillaert

Voor *Blue Remembered Hills* hebben vaste Roovers De Bosschere, Nuyens en Robby Cleiren zich versterkt met verwanten Adriaan Van den Hoef en Günther Lesage en nieuwkomers Frank Dierens (de Onderneming) en Veerle Dobbelaere (uit de tv-reeks *Recht op Recht*). De voorstelling bouwt op een tv-scenario van Dennis Potter. De man staat in Groot-Brittannië bekend om zijn antinaturalistische, politiek-psychologische en niet zelden contro-

versiele producties voor de BBC en werd ooit "de belangrijkste creatieve figuur in de geschiedenis van de Britse televisie" genoemd. Met *Blue Remembered Hills* keerde hij terug naar de bossen van zijn eigen jeugd. Naar het Forest of Dean van 1943. Zeven zevenjarigen jagen er op het leven: ze rennen, roepen en doen elkaar de duvel aan. Een soberder scenario heeft Potter nooit geschreven, maar onschuldig is het allerminst.

Zo wilde Potter dat de kinderen steeds door volwassenen gespeeld zouden worden. Wordt *Blue Remembered Hills* daardoor het kleine in het groot of het grote in het klein? "Qua setting en gebeur-

tenissen geeft het stuk in de eerste plaats een heel clichématig beeld van wat er op een willekeurige zomernamiddag in een willekeurige kindertijd zou kunnen gebeuren. Alleen wordt het allemaal iets uitvergroot. De kernvraag is eigenlijk wat de consequentie is van onze verheerlijking van de kindertijd. Potters boodschap is dat kinderen juist erg gruwelijk kunnen zijn. In het stuk wordt een eekhoorn neergeloopt en valt er zelfs onder de kinderen een slachtoffer", aldus De Bosschere. Nuyens pikt daar direct op in: "Als volwassen kun je daar je hele leven naar terug blijven verlangen, naar die momenten dat je als kind dingen

Een versterkte Roovers-bende ging aan de slag met een tv-scenario van Dennis Potter.

(Foto Jimmy Kets)

kon doen zonder daarvan de gevolgen te overzien. Maar je weet dat het nooit meer kan."

Dobbelaere herkent in het stuk toch ook een hoop primaire gevoelens waardoor je als volwassene nog dagelijks gedreven wordt: "Je kunt wel gemakkelijk zeggen dat het maar kinderen zijn, maar dat is nu net niet zo. Er zitten van die scènes in het stuk, met de meisjes alleen of de meisjes met een jongen, die heel herkenbaar zijn. Het gaat echt over macht, en over erbij willen horen en uitgesloten worden. Of over omgaan met pijn, verdriet en frustratie. Een enorme ethiek draagt dat stuk in zich, zonder moraliserend te zijn."

Die balans vindt Bosschere nu net het mooie en intrigerende aan Dennis Potter: "Hij schrijft heel confronterend, maar het blijft ook bijzonder speels. Zijn stuk zit vol nostalgie, ironie en spot, maar tegelijkertijd is het zo licht. Ondraaglijk licht."

Blue Remembered Hills is door het jaartal waarin het speelt, vaak geïnterpreteerd als een spiegel van de Tweede Wereldoorlog. Het is niet de eerste keer dat het oorlogsthema opduikt bij De Roovers. Gaan de gedachten deze keer naar

een mogelijk kader. Maar je kunt het er niet meer over doen gaan dan het gaat. En je kunt het evenmin negeren als je het nu speelt. Met *Hamlet of Romeo en Julia* zou dat ook zo zijn. Als je het hebt over dingen die in ons parcours vaak terugkeren, moet ik eerder denken

'Het gaat over macht, over erbij willen horen en uitgesloten worden. Of over omgaan met pijn, verdriet en frustratie'

aan wat Judith Herzberg zei na *Van de brug af gezien*. Ze vond het een mooi stuk omdat Miller erin slaagt te tonen wat er tussen mensen gebeurt en tegelijkertijd iets vertelt over de wereld van vandaag. Ik merk dat we wel vaker stukken gekozen hebben waarin die combi-

Remembered Hills vorig seizoen opvoerde, was er alles aan gedaan om zowel de kinderrollen als de filmsetting zo natuurgetrouw mogelijk uit te beelden."

Maar aan zo'n encensering lijken De Roovers weinig boodschap te hebben. "Het is zeker niet onze bedoeling om een kind te gaan naspelen. Wel om de relevante structuren duidelijk te maken", verduidelijkt Nuyens. Ook Dierens benadrukt dat er een zekere afstand moet blijven: "Het kinderlijke ligt er in de tekst en de situaties zelf al zo dik op, dat je dat in je spel niet nog eens tot in het extreme door moet trekken. Ik speelde het stuk zeven of acht jaar geleden al eens als jeugdvoorstelling, bij het Speeltheater. Toen hielden we voor het jongerenpubliek enkel maar de onderlinge verhoudingen tussen die zeven gasten over. Voor volwassenen moet je de diepere reflecties in de tekst kunnen blootleggen."

Samen met het stuk zelf werd dus ook Veerle Dobbelaere mee getransfereerd van tv naar theater. Eerder dit seizoen gebeurde al hetzelfde in *Bash* (Publiektheater). "Het is louter toeval dat ik na zes jaar televisie twee keer in een voor-

stelling naar theater voelde wel erg noodzakelijk aan, ja. Ik ervoer het bij *Bash* als een ongelofelijke vrijheid om over één zin desnoods een week na te denken. Tv of film is veel uitvoerder. Er zijn acteurs die zich daar heel goed bij voelen. Die komen toe en hebben zoiets van: 'zeg jij maar wat ik moet doen, waar ik moet staan en hoe ik het moet zeggen'. Maar daar heb ik het altijd moeilijk mee gehad. Hoe ouder ik word, hoe meer ik wil dat er rekening gehouden wordt met wat ikzelf denk. Wat dat betreft is het bij De Roovers echt thuiskomen."

De kracht van een collectief, noemt Nuyens dat. "Het geeft een uitzonderlijke chemie. Met zeven mensen krijg je natuurlijk heel veel verschillende meningen, die allemaal aan bod moeten komen. En dat zorgt ervoor dat het proces soms vreselijk traag en slepend verloopt. Maar het resultaat is uiteindelijk wel dat iedereen met zijn hele hebben en houden in en achter die voorstelling staat. Pas dan krijg je een relevante mededeling."

Blue Remembered Hills gaat morgenavond in première in Monty, Montignystraat 3, Antwerpen. Tot 11 januari, daarna op tournee. Kaar-